

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XII — Nr. 460

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 21 septembrie 2000

SUMAR

	Pagina	Pagina	
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 29 din 22 februarie 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificată și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 11/1998, aprobată prin Legea nr. 112/1998.....	1-4	8-10	
Decizia nr. 30 din 22 februarie 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificată și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 11/1998, aprobată prin Legea nr. 112/1998.....	5-7	10-13	
Decizia nr. 36 din 29 februarie 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 13/1998 privind modifi-			
		care și completarea Codului de procedură civilă, precum și a dispozițiilor art. 287 și 288 ¹ din Codul de procedură civilă	8-10
		Decizia nr. 42 din 14 martie 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificată și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 11/1998, aprobată prin Legea nr. 112/1998	10-13
		Decizia nr. 103 din 6 iunie 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 lit. c) alin. 2 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru și a dispozițiilor pct. II lit. c) din anexa la Hotărârea Guvernului nr. 752/1999 privind actualizarea taxelor judiciare de timbru prevăzute de Legea nr. 146/1997	13-16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 29

din 22 februarie 2000

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificată și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 11/1998, aprobată prin Legea nr. 112/1998

Lucian Mihai — președinte
Costică Bulai — judecător
Constantin Doldur — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Ioan Muraru — judecător
Nicolae Popa — judecător
Lucian Stângu — judecător

Florin Bucur Vasilescu — judecător
Romul Petru Vonica — judecător
Paula C. Pantea — procuror
Marioara Prodan — magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificată și completată

prin Ordonanța Guvernului nr. 11/1998, aprobată prin Legea nr. 112/1998, excepție invocată de Societatea Comercială „Morărit Service” — S.A. din Craiova în Dosarul nr. 3.579/1999 al Tribunalului Dolj — Secția civilă.

La apelul nominal se constată lipsa părților: Societatea Comercială „Morărit Service” — S.A. din Craiova, Floarea Tacu, Direcția generală a finanțelor publice și controlului financiar de stat Dolj și Ministerul Finanțelor.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției ca fiind neîntemeiată, considerând că prevederile art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificată și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 11/1998, aprobată prin Legea nr. 112 din 5 iunie 1998, nu contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 16 alin. (1) referitoare la egalitatea în drepturi, în art. 21 referitoare la accesul liber la justiție și în art. 24 referitoare la dreptul la apărare. Consideră că, potrivit art. 58 alin. (1) din Constituție, Parlamentul, ca unică autoritate legiuitoare a țării, are latitudinea de a stabili prin lege anumite categorii de persoane sau de litigii scutite de plata taxei judiciare de timbru, fără ca prin aceasta să se creeze discriminări. Referitor la art. 21 din Constituție, indicat de autorul excepției ca fiind, de asemenea, încălcat prin textul de lege criticat, menționează că accesul liber la justiție nu înseamnă gratuitatea justiției. Pe de altă parte, prin art. 21 din Constituție nu se instituie nici o interdicție cu privire la aplicarea unor taxe judiciare de timbru pentru acțiunile și cererile formulate în justiție. De asemenea, arată că nu au fost încălcate, prin dispozițiile legale criticate, nici prevederile constituționale referitoare la dreptul la apărare cuprinse în art. 24, întrucât scutirea de plata taxei judiciare de timbru acordată proprietarilor și succesorilor acestora pentru acțiunile în restituirea imobilelor preluate de stat sau de alte persoane juridice în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989 nu încalcă în nici un mod dreptul la apărare al autorului excepției.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 11 noiembrie 1999, pronunțată în Dosarul nr. 3.579/1999, Tribunalul Dolj — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificată și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 11/1998, aprobată prin Legea nr. 112 din 5 iunie 1998, excepție ridicată de Societatea Comercială „Morărit Service” — S.A. din Craiova.

În motivarea excepției de neconstituționalitate s-a susținut că dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale, deoarece încalcă prevederile art. 16 alin. (1), ale art. 21 și 24 din Constituție. Autorul excepției consideră că, prin scutirea de plata taxelor judiciare de timbru a proprietarilor sau a succesorilor acestora, în cererile introduse pentru restituirea imobilelor preluate de stat sau de alte persoane juridice în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, se creează o discriminare vădită între cei care sunt scutiți de plata taxei de timbru și celelalte părți implicate în proces, obligate la plata acestei taxe, încălcându-se astfel principiile constituționale referitoare la egalitatea în drepturi, accesul liber la justiție și garantarea dreptului la apărare. Se mai invocă și încălcarea prevederilor art. 6 pct. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind dreptul oricărei persoane la un proces echitabil.

Exprimându-și opinia, Tribunalul Dolj — Secția civilă apreciază că excepția ridicată nu este întemeiată, deoarece scutirea de taxele judiciare de timbru este acordată numai proprietarilor imobilelor preluate de stat în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989 și deci nu și altor persoane, cărora li se va aplica dispoziția legală generală privind obligativitatea plății taxei judiciare de timbru. Textul de lege criticat nu este contrar prevederilor art. 21 din Constituție, deoarece accesul liber la justiție nu presupune gratuitatea acestuia, justiția fiind un serviciu public al statului, iar taxa judiciară de timbru, o problemă de fiscalitate. Este echitabil ca o parte din cheltuielile efectuate de stat pentru acest serviciu public să fie suportate de cei care recurg la acesta, prin plata taxei judiciare de timbru. Norma legală criticată nu aduce atingere nici prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituție referitoare la egalitatea în drepturi și nici dreptului la apărare garantat de Legea fundamentală prin art. 24. Pe de altă parte, autorul excepției, societate comercială, este reprezentat în justiție prin consilier juridic, care exercită, în mod legal, dreptul la apărare pentru persoana juridică.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

În punctul de vedere al Guvernului se consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece prin textul de lege criticat nu s-au încălcat dispozițiile constituționale cuprinse în art. 16 alin. (1), art. 21 și 24. Voința legiuitorului rezultă în mod clar, și anume că numai proprietarii imobilelor preluate de stat sau de alte persoane

juridice în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989 să beneficieze de scutirea prevăzută. În continuare, Guvernul consideră că nu au fost încălcate nici dispozițiile art. 21 alin. (1) din Constituție, referitoare la accesul liber la justiție, deoarece acest text nu prevede gratuitatea justiției sau interdicții cu privire la taxele în justiție, iar conform art. 138 alin. (1) din Constituție, taxele și orice alte venituri ale bugetului de stat se stabilesc numai prin lege. În final Guvernul face referiri la jurisprudența Curții Constituționale, și anume la Decizia Plenului nr. 1/1994, Decizia nr. 7/1993 și Decizia nr. 97/1995, prin care Curtea a statuat că „accesul liber la justiție nu presupune gratuitatea acesteia”, justiția fiind un serviciu public al statului, „iar costurile sale se suportă de la bugetul de stat la ale cărui venituri contribuie toți cetățenii”. Totodată Guvernul menționează și dispozițiile art. 21 din Legea nr. 146/1997, potrivit cărora Ministerul Finanțelor poate acorda scutiri, reduceri, eşalonări sau amânări pentru plata taxelor judiciare de timbru, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului finanțelor.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate, fiind legal sesizată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificată și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 11/1998, aprobată prin Legea nr. 112/1998, dispoziții care au următoarea redactare:

„Sunt scutite de taxe judiciare de timbru acțiunile și cererile, inclusiv cele pentru exercitarea căilor de atac, referitoare la: [...]

r) cererile introduse de proprietari sau de succesorii acestora pentru restituirea imobilelor preluate de stat sau de alte persoane juridice în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, precum și cererile accesorii și incidente.“

Aceste prevederi sunt considerate neconstituționale de autorul excepției, în raport cu dispozițiile art. 16 alin. (1), ale art. 21 și 24 din Constituție, precum și cu prevederile art. 6 pct. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Textele constituționale invocate prevăd:

— Art. 16 alin. (1): *„Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.“*;

— Art. 21: *„(1) Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.“*

(2) Nici o lege nu poate îngreuna exercitarea acestui drept.“;

— Art. 24: *„(1) Dreptul la apărare este garantat.“*

(2) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.“

De asemenea, art. 6 pct. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale prevede: *„Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.“*

Examinând excepția de neconstituționalitate sub aspectul criticii privind încălcarea principiului egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, prevăzut în art. 16 alin. (1) din Constituție, Curtea reține că aceasta este neîntemeiată, deoarece instituirea de către legiuitor, prin textul de lege criticat, a unor excepții de la regula generală a plății taxelor judiciare de timbru (scutiri de plata taxei) nu constituie o discriminare sau o atingere adusă acestui principiu constituțional. Potrivit art. 138 alin. (1) din Constituție, *„Impozitele, taxele și orice alte venituri ale bugetului de stat și ale bugetului asigurărilor sociale de stat se stabilesc numai prin lege“*, fiind așadar la latitudinea legiuitorului să stabilească scutiri de taxe sau impozite, fără ca prin aceasta să se aducă atingere principiului egalității în drepturi. Plata unor taxe sau impozite nu reprezintă un drept, ci o obligație constituțională a cetățenilor, prevăzută la art. 53 alin. (1) din Legea fundamentală, conform căruia *„Cetățenii au obligația să contribuie, prin impozite și prin taxe, la cheltuielile publice“*. Așa fiind, nu se poate considera că prin textul de lege criticat ar fi fost lezate prevederile art. 16 din Constituție referitoare la egalitatea în drepturi.

Curtea mai constată că nu au fost încălcate nici prevederile art. 21 din Constituție, referitoare la accesul liber la

justiție, deoarece nu se poate susține că prin îndeplinirea de către justițiabili a unei obligații cetățenești, prevăzută de însăși Legea fundamentală în art. 53 alin. (1), și anume aceea de a plăti taxe (în speță, taxe judiciare de timbru), s-a încălcat accesul liber la justiție. De asemenea, nu poate fi primită nici susținerea autorului excepției potrivit căreia scutirile de taxe ar fi contrare Constituției, deoarece legiuitorul poate interveni oricând, în conformitate cu art. 138 alin. (1) din Constituție, prin stabilirea atât a unor impozite și taxe, cât și a unor scutiri, cu condiția ca acestea să fie dispuse prin lege. Prin urmare, constituie o prerogativă constituțională a legiuitorului de a stabili nu numai impozitele, taxele și orice alte venituri ale bugetului de stat și ale bugetelor de asigurări sociale de stat, prin lege, ci și orice excepții de la aceste obligații (cum este cea din prezenta cauză).

Curtea Constituțională s-a mai pronunțat asupra excepției de neconstituționalitate referitoare la taxele judiciare de timbru prin mai multe decizii, printre care: Decizia Plenului nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, și Decizia nr. 97 din 24 octombrie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 8 din 17 ianuarie 1996, stabilind că „accesul liber la justiție nu presupune gratuitatea acesteia“, justiția fiind un serviciu public al statului, „iar costurile sale se suportă de la bugetul de stat la ale cărui venituri contribuie toți cetățenii“.

Curtea constată că nu au intervenit elemente noi care să determine schimbarea jurisprudenței sale, astfel încât

soluția de respingere a excepției, cât și considerentele amintite își mențin valabilitatea și în prezenta cauză.

Critica de neconstituționalitate este neîntemeiată și cu privire la încălcarea dreptului la apărare, deoarece textul de lege criticat nu aduce nici o atingere dreptului la apărare garantat de Constituție prin art. 24. Într-adevăr instituirea de către legiuitor a unor scutiri de plata taxelor judiciare de timbru nu este de natură să aducă atingere dreptului unei părți de a se apăra.

Referitor la critica de neconstituționalitate privind încălcarea, prin dispozițiile art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997, a prevederilor art. 6 pct. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea observă că nici aceste prevederi nu au fost încălcate, deoarece prin stabilirea unor categorii de persoane și de acțiuni scutite de plata taxei judiciare de timbru nu se poate susține că se încalcă dreptul persoanei la judecarea în mod echitabil, în mod public, într-un termen rezonabil, de o instanță independentă și imparțială. Obligația părților de a plăti taxe judiciare de timbru stabilite prin lege nu aduce atingere acestor principii, ci, dimpotrivă, creează premise pentru realizarea unui asemenea proces echitabil, deoarece taxele judiciare de timbru servesc unei mai bune organizări și funcționări a serviciului public de realizare a justiției.

Criticile de neconstituționalitate fiind neîntemeiate, excepția urmează să fie respinsă.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art.

1–3, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificată și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 11/1998, aprobată prin Legea nr. 112/1998, excepție ridicată de Societatea Comercială „Morărit Service“ — S.A. din Craiova în Dosarul nr. 3.579/1999 al Tribunalului Dolj — Secția civilă.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 22 februarie 2000.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Marioara Prodan

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 30

din 22 februarie 2000

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificată și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 11/1998, aprobată prin Legea nr. 112/1998

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Marioara Prodan	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificată și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 11/1998, aprobată prin Legea nr. 112 din 5 iunie 1998, excepție ridicată de Societatea Comercială „Electrica” — S.A. — Sucursala de distribuție Craiova în Dosarul nr. 7.011/1998 al Tribunalului Dolj — Secția civilă.

La apelul nominal se prezintă consilier juridic Marinela Petrescu, pentru autorul excepției, și Nancă Barbu, lipsind Consiliul local al comunei Goicea și Direcția generală a finanțelor publice și controlului financiar de stat Dolj, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul autorului excepției solicită admiterea excepției și constatarea neconstituționalității art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificată și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 11/1998, aprobată prin Legea nr. 112 din 5 iunie 1998, deoarece contravine prevederilor art. 16 și 21 din Constituție referitoare la egalitatea în drepturi și la accesul liber la justiție. Consideră că textul de lege criticat creează o discriminare în cadrul aceluiași proces, deoarece persoanele prevăzute la art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 sunt scutite de plata taxei judiciare de timbru, iar celelalte părți au obligația plății acestei taxe. Totodată consideră că este îngădit și accesul liber la justiție prevăzut la art. 21 din Constituție, deoarece, fiind obligate la plata unor taxe judiciare de timbru foarte mari, părțile renunță la exercitarea căilor de atac.

Nancă Barbu arată că imobilul în litigiu a fost preluat abuziv de stat, iar tatăl său, fostul proprietar, a fost și privat de libertate. În final, lasă la aprecierea Curții modul de soluționare a excepției de neconstituționalitate.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, considerând că dispozițiile art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 nu contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 16 și 21. Mai arată că textul de lege criticat nu creează o inegalitate între părți și nu contravine principiului constituțional prevăzut în art. 16, ci instituie doar o excepție de la regula plății taxelor judiciare de timbru, legiuitorul având libertatea de a stabili, prin lege, impozite și taxe, precum și scutiri de la plata acestora în temeiul art. 138 alin. (1) din Constituție. În final, arată că în temeiul art. 53 alin. (1) din Constituție cetățenii au obligația să contribuie, prin impozite și prin taxe, la cheltuielile publice, or, îndeplinirea acestei obligații constituționale nu contravine nici principiului egalității în drepturi și nici accesului liber la justiție.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 21 octombrie 1999, pronunțată în Dosarul nr. 7.011/1998, Tribunalul Dolj — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificată și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 11/1998, aprobată prin Legea nr. 112/1998, excepție ridicată de Societatea Comercială „Electrica” — S.A. — Sucursala de distribuție Craiova.

În motivarea excepției se arată că textul de lege criticat este neconstituțional, întrucât încalcă prevederile art. 16 și 21 din Constituție. Prin scutirea de plată a taxelor judiciare de timbru a proprietarilor și succesorilor acestora, care cer restituirea imobilelor preluate de stat sau de alte persoane juridice în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, se creează, în opinia autorului excepției, o discriminare vădită între persoanele care revendică imobilele scutite de plata taxelor judiciare de timbru și actualii deținători ai acestor

imobile, care au obligația de a plăti aceste taxe. Se arată, în final, că în acest mod se încalcă principiile constituționale referitoare la egalitatea în drepturi și la accesul liber la justiție.

Exprimându-și opinia asupra excepției de neconstituționalitate ridicate, instanța de judecată apreciază că aceasta este neîntemeiată, deoarece scutirea de plata taxei judiciare de timbru a proprietarilor și succesorilor acestora în cererile privind restituirea imobilelor preluate abuziv de stat în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989 este de strictă interpretare, urmând ca părțile care nu beneficiază de scutire să se supună regulii generale privind obligativitatea plății taxei judiciare de timbru. Se menționează că, întrucât aceasta a fost voința legiuitorului expres prevăzută de textul de lege criticat, celelalte părți nu pot beneficia de scutirea de taxă, fără a se putea considera că prin aceasta se încalcă principiul egalității în drepturi. Totodată instanța consideră că nu s-a încălcat nici principiul constituțional referitor la accesul liber la justiție, cuprins în art. 21 din Constituție, deoarece accesul liber la justiție nu presupune gratuitatea acesteia, iar justiția fiind un serviciu public al statului, costurile sale se suportă de la bugetul de stat, la ale cărui venituri contribuie toți cetățenii. În final, instanța apreciază că, potrivit art. 274 din Codul de procedură civilă, contribuția justițiabilului la plata taxei judiciare de timbru poate fi recuperată de la partea care cade în pretenții, suma fiind inclusă în cheltuielile de judecată. De asemenea, nu poate fi considerată ca o lipsire de apărare obligarea autorului excepției la plata taxei judiciare de timbru, întrucât, fiind persoană juridică, autorul excepției este reprezentat în instanță prin consilier juridic, care exercită, în mod legal, dreptul la apărare pentru acesta.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

În punctul de vedere al Guvernului se consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece textul de lege criticat este în deplină concordanță cu prevederile art. 125 alin. (3) din Constituție, potrivit cărora: „*Competența și procedura de judecată sunt stabilite de lege*“, legiuitorul având astfel libertatea de a statua în aceste domenii. Nu sunt încălcate nici prevederile art. 21 din Constituție, referitoare la accesul liber la justiție, deoarece acest text nu prevede gratuitatea justiției sau interdicții cu privire la taxele judiciare de timbru. Textul trebuie corelat cu dispozițiile art. 138 alin. (1) din Constituție, care prevăd

obligativitatea stabilirii prin lege a taxelor, impozitelor și a oricăror alte venituri ale bugetului de stat. Curtea Constituțională, prin Decizia Plenului nr. 1/1994, prin Decizia nr. 7/1993 și prin Decizia nr. 97/1995, a considerat că „accesul liber la justiție nu presupune gratuitatea acesteia“, justiția fiind un serviciu public al statului, „iar costurile sale se suportă de la bugetul de stat la ale cărui venituri contribuie toți cetățenii“.

În fine, potrivit dispozițiilor art. 21 din Legea nr. 146/1997, Ministerul Finanțelor poate acorda scutiri, reduceri, eşalonări sau amânări pentru plata taxelor judiciare de timbru, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului finanțelor.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate, fiind legal sesizată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificată și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 11/1998 și aprobată prin Legea nr. 112/1998, dispoziții care au următorul cuprins: „*Sunt scutite de taxe judiciare de timbru acțiunile și cererile, inclusiv cele pentru exercitarea căilor de atac, referitoare la: [...]*

r) cererile introduse de proprietari sau de succesorii acestora pentru restituirea imobilelor preluate de stat sau de alte persoane juridice în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, precum și cererile accesorii și incidente.“

Aceste prevederi sunt considerate neconstituționale de autorul excepției, în raport cu dispozițiile art. 16 alin. (1) și ale art. 21 din Constituție.

Textele constituționale invocate prevăd:

— Art. 16 alin. (1): „*Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*“;

— Art. 21: „*(1) Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.*

(2) Nici o lege nu poate îngădi exercitarea acestui drept.“

Examinând excepția de neconstituționalitate sub aspectul criticii privind încălcarea principiului egalității cetățenilor

în fața legii și a autorităților publice, prevăzut în art. 16 alin. (1) din Constituție, Curtea reține că aceasta este neîntemeiată, deoarece instituirea de către legiuitor, prin textul de lege criticat, a unor excepții de la regula generală a plății taxelor judiciare de timbru (scutiri de plata taxei) nu constituie o discriminare sau o atingere adusă acestui principiu constituțional. Potrivit art. 138 alin. (1) din Constituție, *„Impozitele, taxele și orice alte venituri ale bugetului de stat și ale bugetului asigurărilor sociale de stat se stabilesc numai prin lege“*, fiind, așadar, la latitudinea legiuitorului să stabilească, în raport și cu politica statului într-o anumită perioadă, scutiri de taxe sau impozite, fără ca prin aceasta să se aducă atingere principiului egalității în drepturi. Plata unor taxe sau impozite nu reprezintă un drept, ci o obligație constituțională a cetățenilor, prevăzută la art. 53 alin. (1) din Legea fundamentală, conform căruia *„Cetățenii au obligația să contribuie, prin impozite și prin taxe, la cheltuielile publice“*. Așa fiind, nu se poate considera că prin textul de lege criticat ar fi fost încălcate prevederile art. 16 din Constituție referitoare la egalitatea în drepturi.

Curtea mai constată că nu au fost încălcate nici prevederile art. 21 din Constituție, referitoare la accesul liber la justiție, deoarece nu se poate susține că prin îndeplinirea de către justițiabili a unei obligații cetățenești, prevăzută de însăși Legea fundamentală în art. 53 alin. (1), și anume aceea de a plăti taxe (în speță, taxe judiciare de timbru), s-a încălcat principiul accesului liber la justiție. De asemenea, nu poate fi primită nici susținerea autorului excepției potrivit căreia scutirile de taxe ar fi contrare Constituției, deoarece legiuitorul poate interveni oricând, în conformitate cu art. 138 alin. (1) din Constituție, prin stabilirea atât a

unor impozite și taxe, cât și a unor scutiri, cu condiția ca acestea să fie dispuse prin lege. Prin urmare, constituie o prerogativă constituțională a legiuitorului de a stabili nu numai impozitele, taxele și orice alte venituri ale bugetului de stat și ale bugetelor de asigurări sociale de stat, prin lege, ci și orice excepții de la aceste obligații (cum este cea din prezenta cauză).

Curtea Constituțională s-a mai pronunțat asupra excepției de neconstituționalitate referitoare la taxele judiciare de timbru prin mai multe decizii, printre care: Decizia Plenului nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, și prin Decizia nr. 97 din 24 octombrie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 8 din 17 ianuarie 1996, stabilind că *„accesul liber la justiție nu presupune gratuitatea acesteia“*, justiția fiind un serviciu public al statului, *„iar costurile sale se suportă de la bugetul de stat la ale cărui venituri contribuie toți cetățenii“*.

Curtea constată că nu au intervenit elemente noi care să determine schimbarea jurisprudenței sale, astfel încât atât decizia de respingere a excepției, cât și considerentele amintite își mențin valabilitatea și în prezenta cauză.

Critica de neconstituționalitate este neîntemeiată și cu privire la încălcarea dreptului la apărare, deoarece textul de lege criticat nu aduce nici o atingere dreptului la apărare garantat de Constituție prin art. 24. Într-adevăr, instituirea de către legiuitor a unor scutiri de plata taxelor judiciare de timbru nu este de natură să aducă atingere dreptului unei părți de a se apăra.

Criticile de neconstituționalitate fiind neîntemeiate, excepția urmează să fie respinsă.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE :

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificată și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 11/1998, aprobată prin Legea nr. 112/1998, excepție ridicată de Societatea Comercială „Electrică” — S.A. — Sucursala de distribuție Craiova în Dosarul nr. 7.011/1998 al Tribunalului Dolj — Secția civilă.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 22 februarie 2000.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Marioara Prodan

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 36

din 29 februarie 2000

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 13/1998 privind modificarea și completarea Codului de procedură civilă, precum și a dispozițiilor art. 287 și 288¹ din Codul de procedură civilă

Ioan Muraru	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Mihai Paul Cotta	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 13/1998 privind modificarea și completarea Codului de procedură civilă, precum și a dispozițiilor art. 287 și 288¹ din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Oprea Dragomir în Dosarul nr. 3.089/1999 al Tribunalului Teleorman, având ca părți pe autorul excepției, Iordana Dragomir, Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate asupra terenurilor Teleorman și Comisia locală pentru stabilirea dreptului de proprietate asupra terenurilor Zimnicea.

La apelul nominal se prezintă autorul excepției, asistat de avocatul Alexandru Pantea, lipsind celelalte părți, pentru care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul autorului excepției consideră că prevederile Ordonanței Guvernului nr. 13/1998 care au modificat Codul de procedură civilă, referitor la procedura apelului, sunt neconstituționale. Se susține că, prin aceste modificări, instanțele de judecată aplică diferit prevederile referitoare la termenul de depunere a motivelor de apel, în condițiile în care Codul de procedură civilă nu putea fi modificat decât printr-o lege organică, în conformitate cu art. 72 din Constituție.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției ridicate, deoarece prevederile Ordonanței Guvernului nr. 13/1998 au mai fost examinate de Curtea Constituțională și s-a stabilit că acestea nu fac parte din categoria legilor organice.

În legătură cu critica prevederilor art. 287 și 288¹ din Codul de procedură civilă reprezentantul Ministerului Public consideră că autorul excepției nu a indicat textul

constituțional care a fost încălcat, iar în ceea ce privește practica neunitară a instanțelor, aceasta nu poate face obiectul controlului de constituționalitate a legilor.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 27 octombrie 1999, pronunțată în Dosarul nr. 3.089/1999, **Tribunalul Teleorman a sesizat Curtea Constituțională** cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 287 și 288¹ din Codul de procedură civilă, astfel cum a fost modificat prin Ordonanța Guvernului nr. 13/1998, excepție ridicată de Oprea Dragomir într-o cauză civilă având ca obiect soluționarea apelului declarat de autorul excepției împotriva sentinței civile prin care s-a respins plângerea acestuia, formulată împotriva hotărârii Comisiei județene pentru stabilirea dreptului de proprietate asupra terenurilor.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia a susținut că potrivit art. 107 alin. (3) din Constituție Guvernul poate emite ordonanțe numai în temeiul unei legi speciale de abilitare, în limitele și în condițiile stabilite de aceasta și în conformitate cu art. 72 alin. (3) din Constituție. Totodată se consideră că Guvernul nu are competența ca printr-o ordonanță să modifice o lege organică, așa cum este Codul de procedură civilă. Procedând în acest mod, Guvernul, prin modificarea art. 287 din Codul de procedură civilă, a modificat însăși deosebirea de esență dintre apel și recurs. Prin eliminarea posibilității ca motivarea apelului să se facă până la prima zi de înfățișare este afectată însăși natura legală a apelului, având în vedere că în perioada cuprinsă între comunicarea hotărârii instanței de fond și prima zi de înfățișare la instanța de apel pot apărea elemente noi, ce nu mai pot fi invocate la instanța de control.

Exprimându-și opinia, instanța de judecată consideră că excepția este neîntemeiată, Ordonanța Guvernului nr. 13/1998 fiind constituțională. Art. 287 din Codul de procedură civilă a fost într-adevăr modificat, însă prevederea din vechiul text nu mai era necesară atâta timp cât prevederile art. 105 din Codul de procedură civilă sunt în vigoare.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

În punctul de vedere al Guvernului se consideră că excepția de neconstituționalitate a reglementărilor cuprinse în art. 287 și 288¹ din Codul de procedură civilă este neîntemeiată, întrucât dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 13/1998 sunt constituționale. Din prevederile art. 72 alin. (3) din Constituție nu rezultă că reglementările referitoare la procedura civilă, în ansamblul lor, fac parte din domeniul legilor organice. În acest sens este invocată și practica Curții Constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă să soluționeze excepția ridicată.

Analizând încheierea de sesizare, precum și susținerile formulate în dosarul cauzei de autorul excepției, Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate ridicate îl constituie, în principal, două categorii de aspecte:

1. neconstituționalitatea Ordonanței Guvernului nr. 13/1998, în raport cu prevederile art. 107 alin. (3) și ale art. 72 alin. (3) din Constituție;

2. neconstituționalitatea art. 287 și 288¹ din Codul de procedură civilă, astfel cum a fost modificat și completat prin Ordonanța Guvernului nr. 13/1998.

1. În legătură cu critica potrivit căreia modificarea Codului de procedură civilă, lege organică, a fost făcută printr-o ordonanță a Guvernului, Curtea constată următoarele:

Ordonanța Guvernului nr. 13/1998 privind modificarea și completarea Codului de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 40 din 30 ianuarie 1998, a fost emisă în temeiul art. 107 alin. (1) și (3) din Constituție și al art. 1 lit. t) din Legea nr. 221/1997 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe.

Curtea Constituțională a examinat constituționalitatea unor prevederi din legea de abilitare. Astfel, prin Decizia

nr. 718 din 29 decembrie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 396 din 31 decembrie 1997, Curtea a constatat că toate prevederile din lege care au făcut obiectul sesizării, inclusiv aspectele menționate de autorul excepției, sunt constituționale. În sesizare au fost criticate, ca fiind neconstituționale, acele dispoziții legale prin care Guvernul a fost abilitat să emită ordonanțe în domenii considerate ca făcând obiectul de reglementare al legilor organice. Printre aceste prevederi sunt menționate și cele cuprinse în art. 1 lit. t) din Legea nr. 221/1997, potrivit căreia Guvernul era abilitat să modifice și să completeze, prin ordonanță, Codul de procedură civilă. În legătură cu aceste critici formulate de autorii sesizării Curtea a stabilit, prin decizia menționată, că „din cuprinsul prevederilor art. 72 alin. (3) din Constituție și al celorlalte dispoziții constituționale nu rezultă că reglementările relative la procedura civilă, în ansamblul lor, fac parte din domeniul legilor organice“, în condițiile în care Legea fundamentală reglementează, expres și limitativ, domeniile rezervate legilor organice, între care nu figurează și dispoziții legale privind procedura civilă.

De altfel Curtea Constituțională s-a pronunțat și în alte cauze asupra excepției de neconstituționalitate având ca obiect, de asemenea, conținutul Ordonanței Guvernului nr. 13/1998, respingând excepția. Astfel, spre exemplu, prin Decizia nr. 61 din 20 aprilie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 222 din 20 mai 1999, s-a statuat că, potrivit sistemului constituțional actual, calificarea legilor ca fiind organice se face, în mod expres, prin textul constituțional, iar nu pe cale de interpretare. În acest sens s-a reținut că „art. 72 alin. (3) din Constituție prevede majoritatea domeniilor care sunt supuse reglementării prin lege organică. Atât în acest text, cât și în celelalte articole ale Constituției, în care se specifică necesitatea adoptării de legi organice, nu se prevede că procedura civilă este supusă reglementării prin asemenea legi“.

Având în vedere jurisprudența Curții Constituționale, precum și faptul că nu au intervenit elemente noi care să determine o schimbare a acesteia, soluția adoptată de Curte își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

2. Autorul excepției consideră că art. 287 și 288¹ din Codul de procedură civilă sunt neconstituționale. Aceste texte au următorul cuprins:

— Art. 287: „*Cererea de apel va cuprinde:*

1. *numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și, după caz, numărul de înmatriculare în Registrul comerțului, codul fiscal, contul bancar, numărul de telefon și numărul de fax;*

2. *arătarea hotărârii care se atacă;*

3. semnătura.

Cerințele de la alin. 1 pct. 2 și 3 sunt prevăzute sub sancțiunea nulității. Lipsa semnăturii poate fi împlinită în condițiile art. 133 alin. 2.;

— Art. 288¹: „După comunicarea motivării hotărârii potrivit art. 288, părțile vor motiva apelul în fapt și în drept, prezentând și dovezile invocate în susținerea apelului, într-un termen de 15 zile de la comunicare. În cazul prevăzut de art. 261 alineatul ultim, termenul pentru motivarea apelului se socotește de la comunicarea hotărârii.

Când dovezile propuse sunt martori sau înscrisuri nearătate la prima instanță, se vor aplica în mod corespunzător dispozițiile art. 112 pct. 5.

Președintele va înainta instanței de apel dosarul, împreună cu apelurile făcute, numai după împlinirea termenului de motivare a apelului pentru toate părțile.

Cu toate acestea, apelul va fi trimis de îndată, dacă s-a făcut cerere pentru suspendarea executării hotărârii primei instanțe.“

În susținerile sale autorul excepției consideră că aceste reglementări înlătură posibilitatea ca motivarea apelului să se facă până la prima zi de înfățișare, ceea ce a determinat existența unor interpretări diferite ale instanțelor judecătorești.

Analizând susținerile menționate, Curtea Constituțională constată că acestea nu pot face obiectul controlului de constituționalitate, deoarece autorul excepției critică prevederile legale menționate fără să indice textul constituțional pe care acestea îl încalcă. Așa fiind, excepția nu este motivată sub acest aspect, nefiind respectate dispozițiile art. 12 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, republicată, potrivit căroră: „Sesizările trebuie făcute în formă scrisă și motivate.“

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 13/1998 privind modificarea și completarea Codului de procedură civilă, precum și a dispozițiilor art. 287 și 288¹ din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Oprea Dragomir în Dosarul nr. 3.089/1999 al Tribunalului Teleorman.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 29 februarie 2000.

PREȘEDINTE,

prof. univ. dr. **Ioan Muraru**

Magistrat-asistent,
Mihai Paul Cotta

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 42

din 14 martie 2000

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificată și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 11/1998, aprobată prin Legea nr. 112/1998

Lucian Mihai — președinte
Costică Bulai — judecător
Constantin Doldur — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Ioan Muraru — judecător
Nicolae Popa — judecător
Lucian Stângu — judecător

Florin Bucur Vasilescu — judecător
Romul Petru Vonica — judecător
Paula C. Pantea — procuror
Laurențiu Cristescu — magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificată și completată

prin Ordonanța Guvernului nr. 11/1998, aprobată prin Legea nr. 112/1998, excepție ridicată de Societatea Comercială „Morărit Service” — S.A. Craiova în Dosarul nr. 3.166/1999 al Tribunalului Dolj — Secția civilă.

La apelul nominal răspunde avocat Ida Schottek pentru Societatea Comercială „Morărit Service” — S.A. Craiova, lipsind celelalte părți, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Reprezentantul autorului excepției arată că dispoziția cuprinsă în art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 este neconstituțională, întrucât încalcă prevederile imperative ale art. 16, 21 și 24 din Constituție. Motivul ridicării excepției a fost determinat de situația dificilă în care se află societatea comercială pe care o reprezintă ca urmare a numărului mare de litigii aflate pe rolul instanțelor judecătorești, al căror obiect îl constituie revendicarea de către foștii proprietari sau succesorii acestora a morilor din județul Dolj, mori care au intrat în administrarea acestei societăți comerciale în temeiul Legii naționalizării nr. 119/1948. Ca urmare a acestor litigii multe dintre acțiunile în revendicare au fost admise de instanțele de fond, astfel încât Societatea Comercială „Morărit Service” — S.A. Craiova a atacat cu apel aceste hotărâri, pentru care a fost obligată să plătească taxa judiciară de timbru, pe fondul unui tratament juridic inegal în ceea ce privește scutirea de la plata taxei judiciare de timbru de către cei care o acționează în justiție. În aceste condiții, principii constituționale precum egalitatea în drepturi, accesul liber la justiție și garantarea dreptului la apărare sunt, pentru societatea comercială în cauză, grav încălcate. Totodată se mai precizează că societatea are capital integral privat, astfel că drepturile celor peste 3.400 de acționari sunt grav afectate, în condițiile în care buna-credință a acestora în cumpărarea de acțiuni scoase la vânzare de stat este o dovadă certă a încrederii lor în calitatea statului de fost proprietar. Se mai arată, de asemenea, că pentru aprecierea temeiniciei motivelor invocate trebuie să se rețină faptul că suma de 3.112.500 lei fixată de instanța de apel pentru plata taxei judiciare de timbru nu are un caracter modic, întrucât, așa cum s-a arătat anterior, numărul mare de litigii ridică nivelul taxei de timbru la sume considerabile, mai ales că, potrivit principului disponibilității, valoarea imobilelor cu destinație de moară este lăsată la aprecierea liberă a reclamantilor. Aceasta este o precizare pe care o consideră necesară, întrucât răspunsul primit de la Direcția generală a finanțelor publice și controlului financiar de stat Dolj, Administrația Financiară a Municipiului Craiova — potrivit căruia „nu se acordă înlesniri la plata obligațiilor bugetare sub 100 milioane lei pentru persoane juridice” — nu a ținut cont de numărul

mare de litigii pe care îl are societatea comercială autoare a excepției. De aceea se solicită admiterea excepției de neconstituționalitate.

Reprezentantul Ministerului Public arată că textul de lege criticat este în concordanță cu dispozițiile constituționale invocate de autor, adică art. 16, 21 și 24. Faptul că prin art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997, modificată, au fost scutiți de la plata taxei de timbru numai proprietarii și succesorii acestora care revendică bunurile confiscate de stat în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989 nu creează o inechitate, deoarece legiuitorul a avut în vedere că revendicarea bunurilor confiscate constituie o măsură reparatorie față de proprietarii lor inițiali. De altfel, textul criticat a mai făcut obiectul controlului de constituționalitate, Curtea pronunțându-se constant în sensul constituționalității acestuia. În consecință, se solicită respingerea excepției.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 12 octombrie 1999, pronunțată în Dosarul nr. 3.166/1999, **Tribunalul Dolj — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificată și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 11/1998, aprobată prin Legea nr. 112/1998**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Morărit Service” — S.A. Craiova.

Exprimându-și opinia, instanța de judecată consideră excepția ridicată ca fiind neîntemeiată, deoarece în practica Tribunalului Dolj acest text de lege a fost interpretat în sensul că numai proprietarii sau succesorii acestora beneficiază de scutirea prevăzută de lege, iar nu și persoanele juridice sau statul de la care se revendică respectivele imobile, plecându-se de la teza că, dacă voința legiuitorului ar fi fost în sensul de a scuti de la plata taxei judiciare de timbru toate părțile implicate în asemenea litigii, era necesar să fie prevăzut acest lucru în textul de lege menționat. Or, prin acest text de lege se face referire expresă la cererile principale, precum și la cererile accesorii și incidente „*introduce de proprietari sau succesorii acestora*”. În ceea ce îi privește pe ceilalți participanți în astfel de cauze, se consideră că obligația de a plăti taxa de timbru nu este contrară prevederilor art. 21 din Constituție privind accesul liber la justiție, întrucât accesul liber la justiție nu presupune și gratuitatea acesteia. Justiția este un serviciu public al statului, iar costurile sale se suportă de la bugetul de stat, din contribuții ale cetățenilor. În acest sens este echitabil ca o parte din cheltuielile respective să fie suportate de cei care recurg la acest serviciu, iar aceasta se

realizează prin plata taxelor de timbru. Pe de altă parte, nu se poate susține că prin aceste dispoziții legale se aduce atingere și altor principii constituționale, cum sunt egalitatea în drepturi și garantarea dreptului la apărare, întrucât, potrivit prevederilor art. 274 alin. 1 din Codul de procedură civilă, contribuția justițiabilului, prin avansarea unei părți din cheltuielile pe care le implică serviciul public al justiției, poate fi recuperată de la partea care cade în pretenții, înglobându-se în cheltuielile de judecată. Sub un alt aspect, se arată în continuarea opiniei instanței judecătorești, obligativitatea plății taxei de timbru nu se poate confunda în nici un mod cu lipsirea societății comerciale respective de dreptul la apărare. În acest sens se poate observa din actele de la dosarul cauzei că toate cererile formulate de Societatea Comercială „Morărit Service” — S.A. Craiova sunt întocmite de consilierul juridic al societății comerciale.

În punctul de vedere al Guvernului se arată, pe de o parte, că voința legiuitorului rezultă clar din textul citat, în sensul că numai proprietarii sau succesorii acestora beneficiază de scutirea prevăzută. De altfel, se consideră că textul criticat este în deplină concordanță cu prevederile art. 125 alin. (3) din Constituție, care statuează în mod expres că reglementarea competenței și a procedurii de judecată se face „*prin lege*”, dându-se astfel libertate legiuitorului să statuteze în aceste domenii. Pe de altă parte, se arată că nu se poate susține că obligația de a plăti taxă de timbru este contrară art. 21 alin. (1) din Constituție, care prevede accesul oricărei persoane la justiție pentru apărarea drepturilor, libertăților și intereselor sale legitime. Alin. (2) al aceluiași articol dispune că nici o lege nu poate îngădi acest drept. Astfel, trebuie remarcat faptul că acest text constituțional nu prevede gratuitatea justiției și nici interdicții cu privire la taxele în justiție. De asemenea, acest text trebuie raportat și la dispozițiile art. 138 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora „[...] *taxele și orice alte venituri ale bugetului de stat [...] se stabilesc numai prin lege*”. Rezultă deci că legiuitorul ordinar este competent să dispună în acest domeniu. În spețe asemănătoare, în care se criticau dispozițiile referitoare la taxele judiciare de timbru, Curtea Constituțională s-a pronunțat (de exemplu, prin Decizia Plenului nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, prin Decizia nr. 7 din 2 martie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 179 din 27 iulie 1993, precum și prin Decizia nr. 97 din 24 octombrie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 8 din 17 ianuarie 1996) în sensul că „accesul liber la justiție nu presupune gratuitatea acestuia”, justiția fiind un serviciu public al statului, iar costurile sale se suportă de la bugetul

de stat, la ale cărui venituri contribuie toți cetățenii. Totodată, în punctul de vedere al Guvernului se mai menționează că, în temeiul art. 21 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificată și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 11/1998, aprobată prin Legea nr. 112/1998, Ministerul Finanțelor poate acorda scutiri, reduceri, eșalonări sau amânări pentru plata taxelor judiciare de timbru, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului finanțelor.

În concluzie, Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru este neîntemeiată.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Potrivit art. 144 lit. c) din Constituție și art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă să se pronunțe asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru. Acest text de lege scutește de la plata taxelor judiciare de timbru acțiunile și cererile, inclusiv cele pentru exercitarea căilor de atac, referitoare la: „*cererile introduse de proprietari sau de succesorii acestora pentru restituirea imobilelor preluate de stat sau de alte persoane juridice în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, precum și cererile accesorii și incidente*”.

Autorul excepției de neconstituționalitate consideră că prevederile criticate încalcă dispozițiile constituționale ale art. 16 privind egalitatea în drepturi, ale art. 21 privind accesul liber la justiție, precum și ale art. 24 privind dreptul la apărare. Textele constituționale invocate de autor au următorul cuprins:

— Art. 16: „(1) *Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*

(2) *Nimeni nu este mai presus de lege.*

(3) *Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate de persoanele care au numai cetățenia română și domiciliul în țară.*”;

— Art. 21: „(1) *Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.*

(2) *Nici o lege nu poate îngreuna exercitarea acestui drept.*“;

— Art. 24: „(1) *Dreptul la apărare este garantat.*“

(2) *În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.*“

Examinând criticile formulate, Curtea constată că dispozițiile art. 16 alin. (3), precum și ale art. 24 alin. (2) din Constituție nu au incidență în cauză.

În ceea ce privește critica referitoare la încălcarea art. 21 din Constituție, Curtea constată că art. 15 lit. r) din

Legea nr. 146/1997, modificată și completată, prevăzând scutiri de taxe, înlesnește introducerea acțiunilor în justiție pentru repararea abuzurilor săvârșite în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, prin confiscarea unor bunuri proprietate privată, înlesnirea ce nu contravine nici unuia dintre textele constituționale invocate de autorul excepției și, în consecință, excepția urmează să fie respinsă.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 1–3, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificată și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 11/1998, aprobată prin Legea nr. 112/1998, excepție ridicată de Societatea Comercială „Morărit Service” — S.A. Craiova în Dosarul nr. 3.166/1999 al Tribunalului Dolj — Secția civilă.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 14 martie 2000.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Laurențiu Cristescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 103

din 6 iunie 2000

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 lit. c) alin. 2 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru și a dispozițiilor pct. II lit. c) din anexa la Hotărârea Guvernului nr. 752/1999 privind actualizarea taxelor judiciare de timbru prevăzute de Legea nr. 146/1997

Ioan Muraru	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Mariana Trofimescu	— procuror
Laurențiu Cristescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 lit. c) alin. 2 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru și a dispozițiilor pct. II lit. c) din anexa la Hotărârea Guvernului nr. 752/1999 privind actualizarea taxelor judiciare de timbru prevăzute de Legea nr. 146/1997, excepție ridicată de Emil Petrișor în Dosarul nr. 8.795/1997 al Tribunalului Dolj — Secția civilă.

La apelul nominal răspunde Ioana Vișan, lipsind autorul excepției Emil Petrișor, precum și celelalte părți, Constanța

Rădoi, Anghel Rădoi și Societatea Comercială „Atlantis Incom” — S.R.L. Craiova, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, Ioana Vișan solicită respingerea excepției ca fiind neîntemeiată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii pentru respingerea excepției de neconstituționalitate, deoarece în speță s-a contestat valoarea bunului și, fiind vorba de o acțiune în revendicare, cererea titularului trebuie să fie timbrată ca atare. Actualizarea taxelor de timbru este un proces firesc în raport cu rata inflației, statul fiind păgubit dacă s-ar proceda altfel. Consideră că reactualizarea taxei de timbru a fost făcută de Guvern în concordanță atât cu situația economică a țării, cât și cu dispozițiile Constituției.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 24 ianuarie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 8.795/1997, **Tribunalul Dolj — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 lit. c) alin. 2 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru și a dispozițiilor pct. II lit. c) din anexa la Hotărârea Guvernului nr. 752/1999 privind actualizarea taxelor judiciare de timbru prevăzute de Legea nr. 146/1997**, excepție ridicată de Emil Petrișor.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că prevederile art. 3 lit. c) alin. 2 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, dispozițiile pct. II lit. c) din anexa la Hotărârea Guvernului nr. 752/1999 privind actualizarea taxelor judiciare de timbru prevăzute de Legea nr. 146/1997, precum și dispozițiile art. 7 din Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 146/1997, aprobate prin Ordinul ministrului justiției nr. 760/C/1999, sunt neconstituționale în raport cu dispozițiile art. 24, art. 74 alin. (2) și ale art. 138 din Constituție. Autorul excepției arată că aceste texte sunt neconstituționale deoarece în baza lor a fost obligat la plata unor importante sume de bani reprezentând taxe judiciare de timbru, în condițiile în care, în calitate de pârât, contestând pretențiile din dosar ale reclamantei, și-a exercitat dreptul la apărare. Mai arată că ministrul justiției nu a elaborat normele metodologice în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a legii. Or, acest termen fiind un termen de decădere, cu caracter imperativ, modificarea lui neputându-se face decât tot printr-o lege adoptată în condițiile dispozițiilor art. 74 alin. (2) din Constituție, rezultă că Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 146/1997 încalcă atât prevederile art. 28 din Legea

nr. 146/1997, cât și prevederile art. 74 alin. (2) și ale art. 138 din Constituție. Tot neconstituțională este și actualizarea taxelor judiciare de timbru prin Hotărârea Guvernului nr. 752 din 16 septembrie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 20 septembrie 1999, întrucât la pct. II lit. c) din anexă se exclude precizarea făcută în art. 3 lit. c) alin. 2 din Legea nr. 146/1997, precizare relevantă speței în condițiile în care, în conformitate cu dispozițiile art. 138 din Constituție, taxele și impozitele se stabilesc numai prin lege.

Tribunalul Dolj — Secția civilă, exprimându-și opinia, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece aceasta nu privește neconstituționalitatea dispozițiilor art. 3 lit. c) alin. 2 din Legea nr. 146/1997, ci neconcordanța dintre aceste dispoziții și Hotărârea Guvernului nr. 752/1999 privind actualizarea taxelor judiciare de timbru prevăzute de Legea nr. 146/1997. Aplicarea dispozițiilor Legii nr. 146/1997, prin hotărârea Guvernului și prin normele metodologice aprobate prin ordinul ministrului justiției, își are temeiul în art. 107 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia Guvernul emite hotărâri pentru organizarea executării legilor. Dispozițiile cuprinse în hotărâri ale Guvernului și în ordine ale miniștrilor nu pot face însă obiectul controlului de constituționalitate, deoarece, potrivit art. 144 lit. c) din Constituție, Curtea Constituțională hotărăște numai asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești privind neconstituționalitatea legilor și ordonanțelor. Excepția ridicată în fața instanței privește însă și neconstituționalitatea dispozițiilor art. 3 lit. c) alin. 2 din Legea nr. 146/1997, de care depinde soluționarea cauzei, asupra căror Curtea Constituțională nu s-a pronunțat printr-o decizie anterioară, motiv pentru care o consideră admisibilă sub aspect procedural.

Potrivit art. 24 alin. 1 din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată pentru următoarele considerente:

Art. 24 din Constituție se referă la dreptul la apărare. În accepțiunea sa largă, prevăzută în alin. (1), el cuprinde totalitatea drepturilor și regulilor procedurale care oferă părților posibilitatea de a-și valorifica pretențiile sau de a dovedi netemeinicia pretențiilor părții adverse. În cadrul acestor reguli procedurale sunt cuprinse și cele privitoare la plata taxelor judiciare de timbru. Stabilirea regimului acestor taxe și a categoriilor de persoane care le

datorează nu încalcă în nici un fel dreptul la apărare al acestor persoane, cărora prin norma legală criticată nu le este în nici un fel împiedicată exercitarea acestui drept. Art. 3 lit. c) alin. 2 din Legea nr. 146/1997 stabilește obligația de plată a unor taxe judiciare de timbru calculate la valoare în sarcina acelor părți care, contestând bunuri de împărțit, valoarea acestora, drepturile ori mărimea drepturilor coproprietarilor, în cadrul unor procese de partaj, în mod indirect formulează pretenții proprii împotriva celorlalte părți. Art. 7 din Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 146/1997 nu face decât să precizeze că prin titular al cererii trebuie avută în vedere persoana care formulează astfel de cereri „în contestare” și nu în mod obligatoriu titularul cererii principale. Se mai arată că aceste dispoziții constituie o măsură de protecție împotriva eventualelor abuzuri procesuale ce ar putea avea loc prin contestarea unor pretenții întemeiate ale reclamantului și totodată o aplicare a regulii conform căreia cererea adresată instanței judecătorești se timbrează de titularul acesteia. Cum această regulă nu contravine în nici un fel dreptului la apărare, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată în raport cu prevederile art. 24 din Constituție.

În ceea ce privește art. 138 din Constituție, acesta nu a fost în nici un fel încălcat, taxele judiciare de timbru fiind reglementate prin lege, iar motivul invocat de autorul excepției, privind depășirea termenului de adoptare a normelor metodologice, este lipsit de relevanță. De asemenea, nu se poate reține că prin art. 3 lit. c) alin. 2 din Legea nr. 146/1997 s-ar fi încălcat dispozițiile art. 74 alin. (2) din Constituție, potrivit cărora „legile ordinare și hotărârile se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți din fiecare Cameră”.

În ceea ce privește „neconstituționalitatea” Hotărârii Guvernului nr. 752/1999 privind actualizarea taxelor judiciare de timbru prevăzute de Legea nr. 146/1997, din examinarea art. 144 din Constituție rezultă că în competența Curții Constituționale sunt numai excepțiile ridicate în fața instanțelor judecătorești privind neconstituționalitatea legilor și ordonanțelor, nu și a hotărârilor Guvernului sau a ordinelor ministrilor. De aceea excepția urmează să fie respinsă ca inadmisibilă.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, susținerile autorului excepției, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Excepția de neconstituționalitate privește dispozițiile art. 3 lit. c) alin. 2 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 173 din 29 iulie 1997, și a dispozițiilor pct. II lit. c) din anexa la Hotărârea Guvernului nr. 752/1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 20 septembrie 1999. Art. 3 lit. c) alin. 2 are următorul cuprins: „*Separat de această taxă, dacă părțile contestă bunurile de împărțit, valoarea acestora sau drepturile ori mărimea drepturilor coproprietarilor în cadrul cererilor de mai sus, taxa judiciară de timbru se datorează de titularul cererii la valoarea contestată.*”

Textul pct. II lit. c) din Hotărârea Guvernului nr. 752/1999 prevede că: „*Taxele pentru acțiunile și cererile neevaluabile în bani, prevăzute la art. 3 din Legea nr. 146/1997, cu modificările și completările ulterioare, au următorul cuantum:[...]*”

c) cereri pentru stabilirea calității de moștenitor, a masei succesoriale, cereri de raport, cereri de reducere a liberalităților și cereri de partaj — 150.000 lei.“

Autorul excepției de neconstituționalitate susține că dispozițiile art. 3 lit. c) alin. 2 din Legea nr. 146/1997, prin care este obligat la plata taxei de timbru, în condițiile în care în calitate de pârât își exercită dreptul la apărare, încalcă dispozițiile constituționale consacrate prin art. 24 referitor la dreptul la apărare, prin art. 74 alin. (2) referitor la adoptarea legilor și hotărârilor și prin art. 138 referitor la taxe și impozite.

Examinând textul de lege ce face obiectul excepției de neconstituționalitate Curtea constată că nu încalcă dreptul la apărare prevăzut la art. 24 din Constituție. Art. 3 lit. c) din Legea nr. 146/1997 stabilește numai obligația de plată a unei taxe de timbru, calculată la valoare, pentru acele părți care contestă prin cereri bunurile de împărțit, valoarea acestora sau drepturile ori mărimea drepturilor coproprietarilor, în cadrul cererilor de mai sus, nu și pentru părțile care formulează excepții și apărări în sensul art. 115 din Codul de procedură civilă în legătură cu cererea reclamantului. Acesta este și principiul general înscris în art. 1 din Legea nr. 146/1997, potrivit căruia numai acțiunile și cererile introduse la instanțele judecătorești, precum și cererile adresate Ministerului Justiției și Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție sunt supuse taxelor judiciare de timbru în mod diferențiat, după cum obiectul acestora este sau nu este evaluabil în bani, cu excepțiile prevăzute de lege.

Curtea mai constată că dispozițiile criticate nu încalcă nici prevederile art. 74 alin. (2) din Constituție, întrucât textul de lege ce face obiectul excepției a fost adoptat cu respectarea acestor dispoziții, Legea nr. 146/1997 fiind o lege ordinară care se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți în fiecare Cameră.

Excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor pct. II lit. c) din anexa la Hotărârea Guvernului nr. 752/1999 și a dispozițiilor art. 7 din Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru este inadmisibilă, deoarece, potrivit prevederilor art. 144 lit. c) din Constituție, Curtea Constituțională are competența să decidă numai asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești referitoare la neconstituționalitatea legilor și a ordonanțelor, nu și în ceea ce privește neconstituționalitatea hotărârilor Guvernului sau a ordinelor miniștrilor pentru adoptarea unor norme metodologice.

Curtea reține că textul de lege ce face obiectul excepției de neconstituționalitate nu contravine nici dis-

pozițiilor art. 138 din Constituție privind stabilirea impozitelor și taxelor, întrucât acest text constituțional prevede că impozitele și taxele se fixează numai prin lege. Or, în speță, taxele de timbru la care se referă autorul excepției sunt stabilite prin lege. Împrejurarea că prin art. 28 din Legea nr. 146/1997 Guvernul este împuternicit ca, în funcție de rata inflației, să actualizeze periodic taxele judiciare de timbru prevăzute de această lege nu constituie o încălcare a Constituției, întrucât, în baza art. 107 din Constituție, Guvernul are competența de a emite hotărâri pentru organizarea executării legilor, ceea ce s-a realizat și în speță.

Curtea Constituțională mai reține că nivelul inflației pe baza căruia s-au reactualizat taxele judiciare de timbru a fost calculat în raport cu rata inflației aferente perioadei iulie 1997 — mai 1999. Acest nivel fiind un element de fapt, nu poate face obiectul controlului de constituționalitate, deoarece Curtea nu se ocupă decât de problemele de drept.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 lit. c) alin. 2 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, excepție ridicată de Emil Petrișor în Dosarul nr. 8.795/1997 al Tribunalului Dolj — Secția civilă.

Respinge, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor pct. II lit. c) din anexa la Hotărârea Guvernului nr. 752/1999, excepție ridicată de același autor în același dosar.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 6 iunie 2000.

PREȘEDINTE,

prof. univ. dr. **Ioan Muraru**

Magistrat-asistent,

Laurențiu Cristescu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2—4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1—12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, telefon 411.58.33.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78, E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro